

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKARİ
PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI
DEĞİŞİKLİĞİ AÇIKLAMA RAPORU**

İÇİNDEKİLER:

1. GİRİŞ.....3
2. MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKARİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI..... 3

1. GİRİŞ

Çevre düzeni planları dengeli ve sürekli kalkınma amacına uygun olarak ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülmesine imkan veren, rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak üzere kalkınma planları ve varsa bölge planları temel alınarak yapılan ve tarım, turizm, konut, sanayi, ulaşım vb. genel arazi kullanım kararlarını, politika ve stratejilerini belirleyen, bölge veya havza bazında hazırlanan, plan hükümleri ve plan açıklama raporuyla bütün olan üst ölçekli fiziki planlardır.

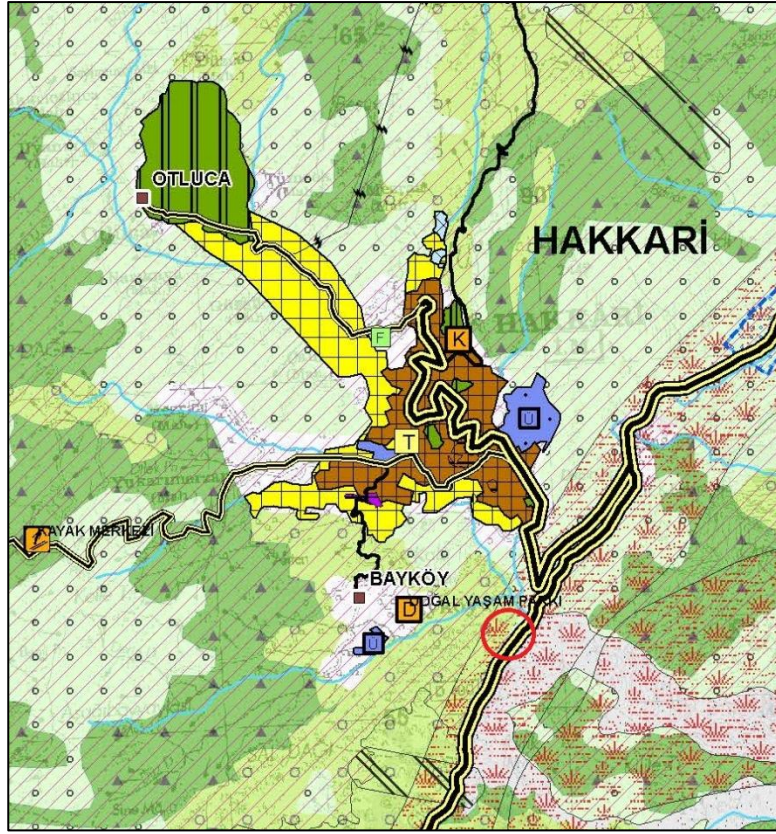
Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı çalışması 2040 yılını hedef alarak; bölgenin tarihi, kültürel ve doğal değerlerini koruma-kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir kalkınmasını amaçlamaktadır. Çevre düzeni planı ile planlama bölgesinin ekonomik, sosyal ve fiziksel gelişmesi öngörülürken doğal, tarihi ve kültürel değerler ile bölgenin ekolojik yapısının korunması esas alınmaktadır. Bunun yapılabilmesi için bölgenin sosyal, demografik, fiziksel ve ekonomik olarak düzenli ve dengeli gelişmesinin sağlanması, kamu yatırımlarının bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına göre dengeli bir şekilde dağıtılması amaçlanmıştır.

Planlama Bölgesini oluşturan Mardin, Batman, Siirt, Şırnak ve Hakkari İlleri; ülkemizin güneydoğusunda bulunmakta olup “Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi”nde tamamı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki illerden oluşan “6. Kademe Gelişmiş İller Grubu”nda yer almaktadır. Altıncı kademede yer alan iller ekonomik ve sosyal göstergelerin önemli bir kısmı bakımından diğer kademelerde yer alan illere göre daha düşük değerler sergilemektedir. Grup, tarımsal üretimin gelişmişlik grupları arasında dağılımı itibariyle en son sırada bulunmaktadır.

Sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyini yansıtan değişkenler genel olarak incelendiğinde, altıncı derecede gelişmiş iller grubunun kademeli il grupları arasında en düşük değerlere sahip olduğu görülmektedir. Gelişmişlik düzeyi görece olarak düşük düzeyde bulunan bu gruptan diğer gruplara yoğun bir göç yaşanmaktadır. Diğer taraftan, planlama bölgesi genelindeki illerde yaşanan terör eylemleri de göçün en önemli sebeplerinden biri haline gelmiştir.

2. MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKARİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI

Hakkari İli, Merkez İlçe, 144 ada,1 parsel numaralı taşınmaz üzerinde yapılması planlanan “Beton Santrali” için “Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı”nda (ÇDP) “Sanayi Alanı” amaçlı değişiklik yapılmasına yönelik talep Bakanlığımıza iletilmiştir.

Şekil 1. Planlama Alanının Mardin-Batman-Siirt-Şırnak–Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'ndaki konumu

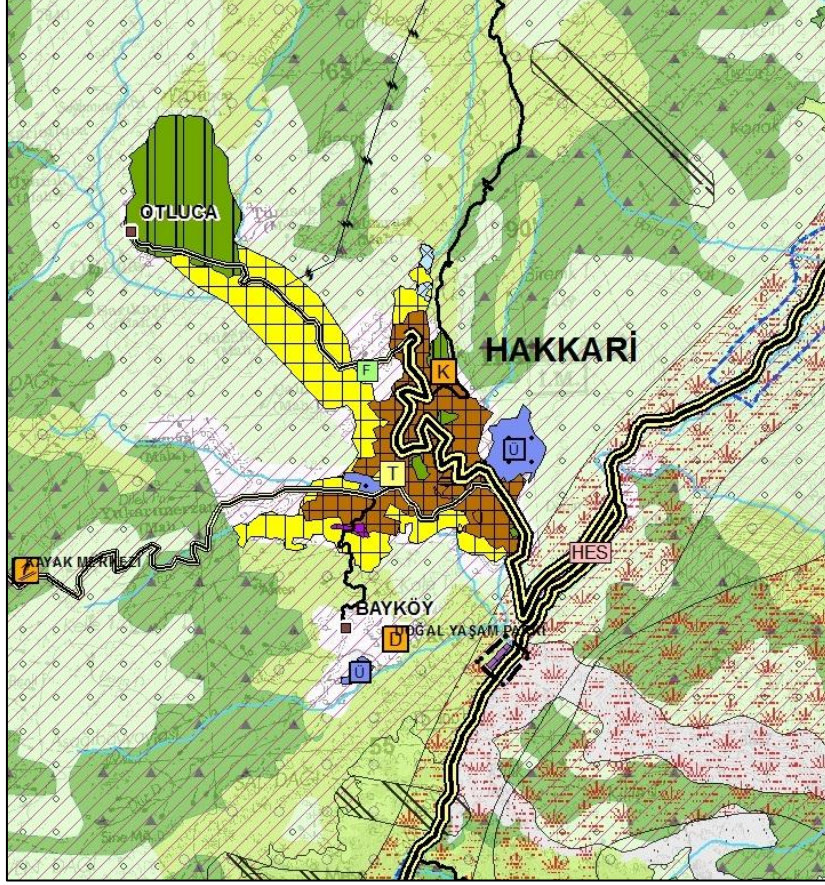
- Bölgede kamu yatırımlarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla beton santrali tesislerine ihtiyaç olduğu ancak, halihazırda bulunan planlı sanayi alanlarının Hakkari İli, Merkez İlçesine uzak olması ve ilçede planlı sanayi alanlarının bulunmaması sebebiyle söz konusu yatırımların gerçekleştirilmesinde sıkıntılar yaşandığı,

- Arazi yapısının elverişsizliği sebebiyle ilçe merkezinde sanayi alanı oluşturabilecek büyüklükteki alanların kısıtlı olduğu,

- “Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı” 8.3.4.13 maddesinde “Bu planın onayından sonra ihtiyaç duyulabilecek olan sanayi alanları, planın koruma kullanma dengelerini gözeterek ilke kararlarını desteklemek amacıyla tarımsal toprak niteliğinin düşük olduğu alanlarda, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ve ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşleri alınarak Organize Sanayi Bölgesi niteliğinde ve minimum 10 hektar alana sahip olacak şekilde geliştirilebilecek olup, plan değişikliğinin yapılması zorunludur. Bu alanda bertaraf tesisleri inşa edilmeden işletme izni verilmez.” hükmünün yer aldığı ve

- Ayrıca, imar planları yapılırken ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan görüş alınacağı hususları dikkate alınarak;

“Mardin-Batman-Siirt-Şirnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı” M 51 nolu plan paftasında “Sanayi ve Depolama Bölgesi” amaçlı düzenleme yapılmıştır.

Şekil 2. Mardin-Batman-Siirt-Şirnak–Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği